

Điều khoản tham chiếu

Về cung cấp dịch vụ tư vấn thực hiện đào tạo cho doanh nghiệp nhỏ và vừa

Cho

“Sáng kiến liên chính giữa doanh nghiệp và chính phủ - GBII, một hợp phần thuộc Dự án vùng: Thúc đẩy môi trường công bằng tại ASEAN”

I. Bối cảnh và sự cần thiết

Minh bạch và liên chính trong kinh doanh đã trở thành một tiêu chuẩn được công nhận toàn cầu nhằm xây dựng niềm tin của nhà đầu tư, đối tác kinh doanh và nhân viên. Trong thời gian qua, tính kém minh bạch và các hành vi không liên chính trong khu vực ngoài nhà nước, cụ thể trong các giao dịch kinh doanh ở Việt Nam đang nổi lên như một thách thức lớn, cản trở sự phát triển bền vững của các doanh nghiệp và những đóng góp quan trọng của khu vực này đối với nền kinh tế.

Theo kết quả khảo sát Báo cáo chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) do Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam thực hiện cho thấy, năm 2020 còn 5,4% doanh nghiệp phải trả trên 10% doanh thu cho các loại chi phí không chính thức (tỷ lệ này là 9,1% năm 2016, 9,8% năm 2017, và năm 2018 là 7,1%). Doanh nghiệp vẫn thường gặp phải hiện tượng những nhiều khi thực hiện các thủ tục hành chính, 51,1% doanh nghiệp phản ánh về việc tồn tại hiện tượng những nhiều khi thực hiện các thủ tục hành chính, thấp hơn một chút so với tỷ lệ 58,2% của năm 2018 theo khảo sát thường niên PCI của VCCI. Báo cáo Chỉ số Năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) của Việt Nam do VCCI thực hiện cũng chỉ ra rằng, năm 2019, vẫn có đến 48% doanh nghiệp được khảo sát cho biết họ đã chi các khoản bôi trơn để đẩy nhanh quá trình xử lý hồ sơ về cấp phép xây dựng. Năm 2019, tỷ lệ doanh nghiệp đồng ý với nhận định “chi trả ‘hoa hồng’ là cần thiết để có cơ hội thắng thầu” là 41,2%, tiếp tục giảm so với con số 48,4% của năm 2018 và mức 54,9% của năm 2017. Như vậy, từ là nạn nhân, doanh nghiệp cũng đã lớt tay, chi trả các khoản không chính thức và họ trở thành tác nhân gây ra tham nhũng.

Môi trường toàn cầu đã và đang thay đổi: tính kết nối gia tăng, bất bình đẳng ngày càng cao, tăng trưởng năng suất chậm, tham nhũng, đổi mới công nghệ đứt gãy, và tính động của kinh tế khu vực và toàn cầu đang chuyển đổi vai trò của doanh nghiệp trong xã hội. Trên bình diện toàn cầu, theo như ghi nhận trong báo cáo của OECD, trích nghiên cứu của Edelman Trust Barometer, thì 48% người dân không tin tưởng rằng các doanh nghiệp đang “làm đúng”, tỷ lệ này cho thấy mức suy giảm niềm tin của người dân vào doanh nghiệp và tổ chức¹.

Theo kết quả khảo sát của Công ty Tư vấn E&Y năm 2020, thì gần một nửa (47%) người nhân viên công ty trên toàn cầu tham gia khảo sát tin rằng làm ăn liên chính là tuân theo quy định của pháp luật. Hầu hết người tham gia khảo sát này cho biết họ đang làm ăn liên chính, và

¹ Sáng kiến “Trust in Business” của OECD. <https://www.oecd.org/corporate/Trust-in-Business-flyer.pdf>

98% đồng ý rằng điều này đang mang lại lợi ích cho tổ chức của mình. Tuy nhiên, dưới tác động của đại dịch COVID-19, thì mức độ liên chính của các doanh nghiệp trên toàn cầu có thể bị ảnh hưởng lớn bởi vì tính liên chính chịu ảnh hưởng chủ yếu từ ba nhân tố: khách hàng (bao gồm cả nhà cung cấp và người tiêu dùng), người lao động và các quy định của chính phủ. COVID-19 làm đứt gãy chuỗi cung ứng, nhà quản lý của doanh nghiệp có thể hi sinh việc kinh doanh liên chính để có được báo cáo tài chính tốt, hoặc sa thải nhân viên để cắt giảm chi phí... những việc này có thể ảnh hưởng lớn tới tính liên chính của doanh nghiệp theo Báo cáo

Việt Nam đã và đang đẩy mạnh cam kết và nỗ lực chống tham nhũng. Bên cạnh việc triệt phá các đại án tham nhũng, Đảng và Nhà nước đã cải thiện dần khung pháp lý về Phòng chống tham nhũng (PCTN). Việt Nam đã thông qua Luật PCTN mới vào tháng 11 năm 2018. Luật này đã mở rộng phạm vi điều chỉnh sang cả khu vực tư nhân. Đáng chú ý, để giải quyết tình trạng “tham nhũng vặt”, ngày 24/9/2019 vừa qua, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị 10/CT-TTg về việc tăng cường xử lý, ngăn chặn có hiệu quả tình trạng nhũng nhiễu, gây phiền hà cho người dân, doanh nghiệp trong giải quyết công việc.

Bên cạnh đó, yêu cầu minh bạch trong hoạt động và trong quản trị công ty cũng đang là một vấn đề quan trọng trong hoạt động của các doanh nghiệp Việt Nam, đặc biệt là đối với các doanh nghiệp niêm yết, doanh nghiệp cổ phần đại chúng và Doanh nghiệp Nhà nước. Các doanh nghiệp này đang phải tuân thủ các yêu cầu chặt chẽ hơn về việc minh bạch thông tin, bao gồm thông tin tài chính và phi tài chính. Tuy nhiên tính minh bạch trong công bố thông tin của các doanh nghiệp này vẫn là một hạn chế lớn. Tham gia đánh giá theo Thẻ điểm quản trị công ty khu vực ASEAN kể từ năm 2011, kết quả chấm điểm các doanh nghiệp niêm yết (DNNY) trên TTCK Việt Nam qua nhiều năm vẫn cho thấy chất lượng áp dụng quản trị còn thấp và chưa đạt được các chuẩn mực mà ASEAN hướng tới. Trong giai đoạn năm 2017 - 2018, mức điểm quản trị trung bình ở Việt Nam đạt 41,3 điểm, tăng đáng kể so với mức khởi đầu của năm 2012 là 28,42 điểm. Tuy nhiên, nếu so với điểm trung bình của toàn khu vực ASEAN là 71,01 điểm. Các cổ đông thiểu số và công chúng thường thiếu thông tin để giám sát hoạt động của các doanh nghiệp này, dẫn đến khoảng cách chất lượng quản trị trong nước và khu vực vẫn còn khá xa.

Minh bạch thông tin, các chính sách và việc thực thi các chính sách của doanh nghiệp về liên chính có ảnh hưởng trực tiếp tới mức độ liên chính của các doanh nghiệp. Trên thực tế, các doanh nghiệp ngày càng nhận biết được giá trị và lợi ích của việc minh bạch thông tin và kinh doanh liên chính. Thực tiễn kinh doanh của nhiều doanh nghiệp đã chỉ ra rằng, việc doanh nghiệp đặt giá trị liên chính và đạo đức kinh doanh lên hàng đầu đã nhận được sự quan tâm và đánh giá cao của các bên liên quan như nhà đầu tư, các nhà cung cấp, người mua hàng hay khách hàng, đặc biệt là trong quá trình hội nhập toàn cầu, thâm nhập thị trường quốc tế và tham gia chuỗi cung ứng toàn cầu.

Trong khuôn khổ hoạt động của dự án, Văn phòng Doanh nghiệp vì sự Phát triển Bền vững (SDforB), VCCI có kế hoạch tổ chức 02 chương trình đào tạo nhằm hỗ trợ, xây dựng cho các doanh nghiệp nói chung là hội viên của một số Hiệp hội doanh nghiệp tại Hà Nội từng tham gia ký “Cam kết kinh doanh liên chính” do VCCI phát động năm 2019.

SDforB mong muốn hợp tác với đơn vị tư vấn chuyên nghiệp để cung cấp dịch vụ đào tạo.

II. Phạm vi thực hiện: Trực tuyến trên nền tảng zoom

III. Thời gian thực hiện đào tạo: Tuần từ 19-22/11/2021 (xác định cụ thể sau)

IV. Nội dung hoạt động yêu cầu

- Xây dựng đề xuất ý tưởng thiết kế, tổ chức đào tạo cho các doanh nghiệp với thời lượng 01 ngày đào tạo (có thể thực hiện trong 2 buổi sáng hoặc 02 buổi chiều, thời lượng trong khoảng 5 giờ/chương trình/2 buổi). Nội dung tập huấn tập trung nâng cao năng lực cho doanh nghiệp về thực hiện liên chính trong kinh doanh nói chung nhằm giảm thiểu gian lận, quản trị rủi ro, quản trị công ty tốt/ minh bạch, tuân thủ quy định pháp luật.
- Thiết kế form khảo sát nhanh trực tuyến trước đào tạo và sau đào tạo để đánh giá, đo lường mức độ nhận thức và đánh giá kết quả đào tạo.
- Trong quá trình đào tạo, cần đảm bảo và tăng tính tương tác với học viên; và/hoặc thiết kế các phần làm bài tập nhanh (ví dụ như trên nền tảng Kahoot hoặc khác), chia nhóm thảo luận, xây dựng slides bài giảng dễ hiểu, có thể sử dụng các công cụ trực quan như hình ảnh, video minh họa. Bài giảng được xây dựng và trình cho VCCI và UNDP thông qua trước khóa đào tạo ít nhất 05 ngày làm việc.
- Triển khai 02 khóa tập huấn trực tuyến cho các doanh nghiệp được lựa chọn (dự kiến 01 đào tạo cho nhóm doanh nghiệp dệt may và các doanh nghiệp trong nhiều lĩnh vực). Mỗi khóa đào tạo sẽ có ít nhất 50 lượt học viên tham dự (mong muốn 100 lượt học viên/khóa).
- Sau khi tập huấn thực tế và dựa vào kết quả đánh giá của chương trình, sẽ hoàn thiện báo cáo đánh giá kết quả đạt được trong vòng 03 ngày kể từ ngày kết thúc đào tạo bằng tiếng Anh gửi VCCI và UNDP.

V. Kết quả đầu ra của hoạt động gồm:

- 01 bản đề xuất ý tưởng thiết kế, tổ chức đào tạo được chấp nhận (tại thời điểm trước khi ký hợp đồng tư vấn).
- Chi tiết tài liệu tập huấn cùng bộ công cụ, bài trình bày, bản đánh giá trước và sau tập huấn. Bài trình bày và tài liệu tập huấn có thể được chia sẻ cho doanh nghiệp sau đào tạo và sử dụng tham khảo.
- 02 khóa đào tạo được thực hiện kèm với 02 báo cáo bằng tiếng Anh tổng kết đánh giá kết quả đào tạo, phân tích và so sánh mức độ thay đổi trước và sau đào tạo, nêu đề xuất khuyến nghị cải thiện. Báo cáo được yêu cầu có các ảnh chụp tại sự kiện và thể hiện rõ các hoạt động, cụ thể là phần tương tác, thảo luận....
- Nội dung và chương trình đào tạo, bản quyền thuộc về SDforB

VI. Tổng chi phí tư vấn: Khoảng 160.621.056 đồng/2 khóa đào tạo (bao gồm VAT)

VII. Phương pháp thực hiện với tư vấn:

- Bước 1: SDforB mời đơn vị tư vấn nộp đề xuất ý tưởng thiết kế tổ chức 02 khóa đào tạo để SDforB đánh giá, lựa chọn (ghi chú: Tư vấn quan tâm nộp đề xuất tự nguyện và không được hưởng bất kỳ khoản phí nào ngay cả nếu không được lựa chọn tư vấn).

- Bước 2: Ký hợp đồng với bên tư vấn đủ năng lực được lựa chọn, xác định ngày tổ chức đào tạo và thống nhất lịch làm việc. Thanh toán một khoản tạm ứng trước đào tạo theo thỏa thuận.
- Bước 3: Tư vấn phát triển chi tiết nội dung đào tạo, tài liệu tập huấn (bằng power point) để SDforB, UNDP cho ý kiến góp ý nếu có. Đồng thời, nếu cần thiết và có yêu cầu của SDforB, tư vấn được yêu cầu mời các doanh nghiệp trong mạng lưới của mình tham dự đào tạo (lập danh sách và gửi SDforB duyệt trước).
- Bước 4: Thực hiện đào tạo

VIII. Yêu cầu với đơn vị tư vấn

Đơn vị tư vấn (gồm ít nhất 2 chuyên gia) cần đáp ứng các yêu cầu sau:

- Trưởng nhóm tư vấn đào tạo là người trực tiếp thực hiện đào tạo có trình độ Đại học trở lên với chuyên ngành đào tạo về quản trị kinh doanh/kinh tế, luật hoặc các chuyên ngành liên quan tới trách nhiệm xã hội/kinh doanh có trách nhiệm; ưu tiên ứng viên có trình độ Thạc sĩ; có ít nhất 10 năm kinh nghiệm đào tạo, trong đó có ít nhất 01 chương trình về nội dung có liên quan tới kinh doanh liên chính.
- Tư vấn viên có ít nhất 08 năm kinh nghiệm tư vấn đào tạo, tập huấn cho doanh nghiệp cùng tham gia phối hợp và hỗ trợ trưởng nhóm đào tạo.
- Có kỹ năng xuất sắc về giao tiếp, thuyết trình, thuyết phục, đào tạo và tập huấn cho doanh nghiệp; có khả năng khuyến khích tương tác và thảo luận; đặc biệt kỹ năng đào tạo trực tuyến qua nền tảng zoom
- Có kỹ năng quản lý thời gian, quản lý công việc hiệu quả; kỹ năng viết tốt;
- Có tư duy cởi mở, sẵn sàng tiếp nhận cái mới; có tinh thần hợp tác, có trách nhiệm cao và yêu cầu cao với sản phẩm.
- Các đơn vị tư vấn có hiểu biết tốt về bối cảnh kinh doanh tại Việt Nam; từng thực hiện cung cấp dịch vụ cho UNDP và VCCI về các lĩnh vực phát triển bền vững, đặc biệt về liên chính doanh nghiệp và có một số nghiên cứu liên quan (có lợi thế).

IX. TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ ĐỀ XUẤT

Hồ sơ đề xuất sẽ được đánh giá dựa trên năng lực kỹ thuật (100%) theo các tiêu chí kỹ thuật sau:

STT	Tiêu chí	Điểm đánh giá
1	Trình độ học vấn, Kinh nghiệm có liên quan trong việc thực hiện đào tạo, huấn luyện về chủ đề liên quan nêu trong TOR	15
2	Chứng minh khả năng (trình độ và năng lực) của tư vấn đối với các nhiệm vụ được giao	15
3	Kinh nghiệm cung cấp dịch vụ tư vấn cho UNDP và VCCI	10
4	Cách tiếp cận và phương pháp đào tạo tiên tiến, phù hợp, sáng tạo (cung cấp 1 bài giảng đã thực hiện)	30

5	Chương trình đào tạo đề xuất được xây dựng phù hợp, đáp ứng yêu cầu đã đề cập trong TOR	30
	Tổng	100

Đơn vị tư vấn có đề xuất được đánh giá và xác định là đáp ứng các điều kiện sau sẽ được ký hợp đồng: i) đáp ứng /tuân thủ /chấp nhận được và ii) có tổng điểm đánh giá kỹ thuật cao nhất.

X. THỜI HẠN NỘP ĐỀ XUẤT

Đơn vị tư vấn quan tâm gửi nộp đề xuất chi tiết bao gồm chủ đề đào tạo, kết quả đầu ra dự kiến, dự thảo khung chương trình, phương pháp, cách thức tổ chức thực hiện và hồ sơ năng lực của nhóm chuyên gia tư vấn gửi qua email: xuandtb@vcci.com.vn trước **17pm ngày 20/10/2021**.

Ghi chú: Đề xuất có thể chuẩn bị bằng power point hoặc word tùy lựa chọn (đề xuất được chuẩn bị khoa học, logic sẽ có lợi thế).